

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW**

**Szkoły Podstawowej nr 1
im. Króla Władysława Jagiełły
w Szubinie**

**W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY
ORAZ
W TRUDNYCH SYTUACJACH WYCHOWAWCZYCH**

WSTĘP

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady postępowania policji z nieletnimi sprawcami czynów karalnych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Policja zgodnie z art. 37 ustawy, w wypadkach nie cierpiących zwłoki zbiera i utrzuwa dowody czynów karalnych, w razie potrzeby dokonuje ujęcia nieletniego, a także wykonuje czynności zalecone przez sędziego rodzinnego.

Dokumentem wewnętrznym uściślającym te zasady jest Zarządzenie Komendanta Głównego Policji Nr 1619 z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich.

Do podejmowania działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w szkole zobowiązuje Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. *w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii*. ([Dz. U. poz. 1249](#))

W myśl tego dokumentu szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprawdzają środki odurzające.

Rozporządzeniu zobowiązuje szkoły i placówki do opracowania, strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

Pozostałe akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
3. Ustawa z dnia 06 kwietnia 1990 r. o policji

WYKAZ PROCEDUR

- I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.
- II. Procedury postępowania w sytuacjach stosowania przemocy ze strony uczniów.
- III. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia. (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).
- IV. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, żyletka, kastet itp.).
- V. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
- VI. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).
- VII. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.
- VIII. Procedura przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.
- IX. Procedura przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych.
- X. Procedura przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły środek przypominający wyglądem substancję psychoaktywną.
- XI. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie środek przypominający substancję psychoaktywną.
- XII. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.
- XIII. Procedura postępowania w przypadku kradzieży.
- XIV. Procedura postępowania. Sytuacja – wypadek w szkole lub na terenie szkoły.
- XV. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia.
- XVI. Zwalnianie ucznia z zajęć.
- XVII. Postępowanie wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy.

I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów:

W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu osobie dorosłej:

- pracownikowi szkoły
- nauczycielowi
- wychowawcy
- dyrektorowi szkoły

W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek podporządkować się do poleceń wszystkich pracowników szkoły.

1. Procedura zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości

(np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie):

Pracownik szkoły

1. Zdecydowane i stanowcze przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdzielenie stron.
3. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju interwencji.
5. Rozmowa z uczniem – zwrócenie uwagi na jego niewłaściwe zachowanie.
6. Zgłoszenie zaistniałego zdarzenia wychowawcy klasy.

Wychowawca

1. Rozmowa ze sprawcą czynu.
2. Dokonanie w dzienniku szkolnym lub zeszytce uwag stosownego zapisu.
3. Przy braku reakcji ze strony ucznia – poinformowanie rodziców o zaistniałym fakcie; upomnienie dyrektora szkoły i obniżenie oceny z zachowania.

2. Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.):

Pracownik szkoły

1. Zdecydowane i stanowcze przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdzielenie stron.
3. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju dalszej interwencji.
5. Udzielenie pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpieczenie miejsca zdarzenia.
6. W razie konieczności wezwanie pomocy medycznej.
7. Wezwanie wychowawcy (w przypadku jego nieobecności - dyrektora szkoły lub wicedyrektora) rozpoczęcie procedury wobec sprawcy zdarzenia.

Wychowawca

1. Powiadomienie dyrekcji o zaistniałym zdarzeniu.
2. Powiadomienie rodziców sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia.
3. Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad i dalszym toku postępowania.

Dyrektor szkoły

1. Wezwanie rodziców – powiadomienie ich o zaistniałym fakcie.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia – wysłuchanie stron.
3. W przypadku poważnego wykroczenia – wezwanie policji i przeprowadzenie rozmowy z uczniem w obecności rodziców, wychowawcy i dyrektora szkoły.
4. Upomnienie dyrektora szkoły – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym.
5. Obniżenie oceny z zachowania.

II. Procedury postępowania w sytuacjach stosowania przemocy ze strony uczniów:

W tym przypadku stosuje się procedury takie jak w przypadku zachowania agresywnego o dużej szkodliwości.

III. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia):

1. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów zgodnie z Ustawą z dn. 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

IV. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego na terenie szkoły:

1. Uczeń nie może posiadać telefonu komórkowego, jeżeli znajduje się na terenie szkoły.
2. W przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego na terenie szkoły każdy pracownik szkoły ma prawo odebrać uczniowi telefon. Telefon jest przekazywany wychowawcy klasy lub dyrektorowi do depozytu.
3. Zatrzymany w depozycie telefon może odebrać jedynie rodzic lub prawny opiekun ucznia.

V. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, brak reakcji na polecenia nauczyciela):

Nauczyciel

1. Słowne zwrócenie uwagi na niewłaściwe postępowanie ucznia.
2. Próba uspokojenia sytuacji w klasie.
3. W przypadku konfliktu między uczniami – rozdzielenie stron.
4. W przypadku barku reakcji ze strony uczniów - poinformowanie o dalszych konsekwencjach.
5. Powiadomienie wychowawcy klasy.

Wychowawca

1. Rozmowa wychowawcy klasy, zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie i dalsze konsekwencje. W przypadku powtórzenia się zachowania lub czynu o dużej szkodliwości – upomnienie, sporządzenie odpowiedniej adnotacji w dzienniku szkolnym.
2. W każdym przypadku, powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów).
3. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły.
4. Obniżenie oceny z zachowania.

VI. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, przyczepianie karteczek, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły):

1. Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, rodziców.
2. Przeprowadzenie rozmowy przez dyrektora szkoły ze sprawcą.
3. Powiadomienie policji i sądu rodzinnego.
4. Obniżenie oceny z zachowania oraz odpowiedni wpis do dziennika.
5. Nagana dyrektora szkoły.

VII. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności:

Interwencja – powstrzymanie sprawców.

1. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
2. Wezwanie rodziców.

3. W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji.
4. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub naprawienie szkody.
5. Obniżenie oceny z zachowania.

VIII. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły.
3. Poinformowanie rodziców o zaistniałej sytuacji i wskazanie odpowiednich osób i placówek zajmujących się terapią.
4. Przy powtarzających się przejawach demoralizacji ucznia i braku współpracy ze strony rodziców, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji policję lub sąd rodzinny.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach tych instytucji.

IX. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych powinien podjąć następujące kroki:

Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, pedagoga lub dyrektora szkoły.

W razie konieczności odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.

1. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia udziela pierwszej pomocy, wzywa pogotowie ratunkowe.
2. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności.
3. Dyrektor szkoły zawiadamia o tym fakcie najbliższą jednostkę policji.
4. W każdym tego typu przypadku uczeń otrzymuje karę przewidzianą w Statucie szkoły.

X. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły środek przypominający wygląd substancję psychoaktywną powinien podjąć następujące kroki:

Nauczyciel zachowując środki ostrożności, w obecności drugiej osoby zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.

1. O zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły, który ma obowiązek wezwać policję.
2. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

XI. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie środek przypominający substancję psychoaktywną:

Powiadomienie dyrekcji szkoły.

1. Zabezpieczenie miejsca zdarzenia i wezwanie policji.
2. Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
3. Wychowawca i dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami.
4. Udzielenie uczniowi nagany i obniżenie oceny z zachowania.
5. Z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

XII. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia:

Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy.

1. Wychowawca powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz dyrekcję.
2. Rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna – powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie.
3. Udzielenie upomnienia i odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym.

XIII. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia:

W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia, wychowawca telefoniczne powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia – ustala przyczyny nieobecności.

1. W przypadku zdiagnozowania wagarów ucznia, wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę profilaktyczną.
2. W przypadku, gdy niemożliwe jest nawiązania telefonicznego kontaktu z rodzicami ucznia – dyrektor szkoły wysyła pisemne zawiadomienia do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia i nie realizowaniu przez niego obowiązku szkolnego.
3. W przypadku braku właściwej reakcji rodziców/prawnych opiekunów na przedłużające się wagary - wizyta wychowawcy lub pedagoga w domu ucznia.
4. W przypadku, gdy nie zadziałają wymienione środki zaradcze, szkoła powiadamia Sąd Rodzinny w Szubinie.
5. W przypadku dalszego braku reakcji prawnych opiekunów/rodziców ucznia wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego przez organ prowadzący
6. Dalsze postępowanie leży w gestii organu prowadzącego.

XIV. Procedura postępowania. Sytuacja – wypadek w szkole lub na terenie szkoły:

Udzielenie pierwszej pomocy w zależności od potrzeb, obserwacja poszkodowanego do momentu przyjazdu karetki pogotowia.

1. Powiadomienie dyrektora szkoły o zaistniałym wypadku.
2. Wezwanie pogotowia ratunkowego.
3. Zawiadomienie rodziców o wypadku.
4. Dalsze postępowanie prowadzi dyrektor szkoły zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

XV. Procedura postępowania w przypadku kradzieży:

Rozmowa wychowawcy z uczniem celem ustalenia przyczyn kradzieży.

1. Poinformowanie dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
2. Wezwanie do szkoły rodziców ucznia i przekazanie im informacji.
3. Sporządzenie zapisu w dzienniku szkolnym.

4. Zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej rzeczy ewentualnie pokrycie kosztów skradzionego przedmiotu.
5. W przypadku odmowy współpracy przez ucznia i rodziców powiadomienie policji.
6. Dalszy tok postępowania prowadzi policja.

XVI. Procedura zwalniania ucznia z zajęć szkolnych.

Prawo do zwolnienia ucznia z zajęć szkolnych mają wyłącznie rodzice i prawni opiekunowie.

1. Rodzic/prawny opiekun zwalnia dziecko z zajęć szkolnych wyłącznie osobiście.
2. Informuje o tym fakcie wychowawcę lub n-la przedmiotu, a sekretariat szkoły podpisuje fakt zwolnienia ucznia w rejestrze zwolnień.

XVII. Postępowanie wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy:

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, informuje o zdarzeniu wychowawcę, a ten pedagoga.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udziela jej wsparcia i porady, ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
3. Wychowawca i pedagog przy udziale nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody i jeżeli to możliwe, ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
4. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem informuje o zdarzeniu rodziców/ opiekunów prawnych poszkodowanego i sprawcy (jeżeli jest znany i nieletni).
5. Jeżeli sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, wychowawca postępuje zgodnie z zasadami oceny negatywnego zachowania zawartymi w WZO.
6. W innych przypadkach pedagog/psycholog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia policję. Sporządza notatkę przechowywaną w dokumentacji pedagoga/psychologa.
7. Wychowawca i pedagog/psycholog monitorują sytuację ucznia (ofiary), sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję tel. kom.112.

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła (wychowawca klasy) informuje rodziców na spotkaniach z rodzicami.

Powyższe procedury są dostępne w pokoju nauczycielskim szkoły.